

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. Pentru America 4 Dolari.

— Ziarul apare Marțea și Vinerea —

Prețul inserțiunilor: un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază —

Ion I. C. Brătianu

(1864—1927)

A trecut la veșnicie, în ziua de 24 Noembrie 1927, marele român și bărbat de stat, unul dintre eroii înfăptuitori ai unității noastre naționale, *Ion I. C. Brătianu*.

Moartea sa, ca și a părintelui său de neuitată memorie pentru tot sufletul românesc, este astăzi doliul național al țării întregite prin calitățile și prin vredniciile lor și a generațiilor ce le-au reprezentat.

Jale și adâncă întristare trebuie să se sălășluească în inimile românești, când se răresc șirurile conducătorilor înzestrați cu multă prevedere și înțelepciune, cu îndrăzneală și cumpăt, cu înțelegerea deplină a realităților, în munca uriașă de organizare a statului.

Bărbatul care, în vremuri de grea cumpănă, a prezidat guvernul în războiul de întregire a neamului, ear după război a condus cu mână puternică opera constructivă de refacere și consolidare a țării, dispăre din mijlocul nostru în clipa când aveam mai multă trebuință de a-l ști în fruntea treburilor publice ale statului nou român.

Cu evlavie și creștinească recunoștință ne închinăm lângă mormântul aceluia, care a condus soarta țării în cea mai strălucită epocă din istoria neamului.

Nu este chemarea noastră, a celorce trăim astăzi, să statornicim în chip definitiv figura ilustrului răposat în Domnul. Urmașii noștri o vor ști, la rândul lor, așeza în măreția ce i se cuvine pe dreptate.

Ceice au stat însă în apropierea acestei personalități distinse a vieții politice române, ceice l-au cunoscut și iubit, ceice i-au fost totdeauna credincioși colaboratori, aceia cu care a împărțit grijile și greutățile, bucuriile și suferințele, — se vor închina smeriți în fața celui dispărut și vor

slăvi în calde și luminate cuvinte virtuțile omului care, înainte cu 30 de ani — în April 1897 — fusese chemat în guvernul d'atunci ca ministru al lucrărilor publice, ear de atunci încoace, în nenumărate rânduri, și-a pus serviciile în interesul prosperității și fericirii țării noastre.

Om de cultură multilaterală, Ion I. C. Brătianu, în mijlocul pionierilor cărții și ai culturii românești a avut ocazie, în Martie din anul curent, să-și desfășoare ideile în scopul promovării culturii naționale, spre întărirea și propășirea statului.

În cuvântarea sa, rostită la marea întrunire a reprezentanților vieții culturale în capitala țării, Ion I. C. Brătianu arată, că puterea de muncă trebuie astăzi concentrată tot mai mult în *direcție culturală*. Oratorul continuă: «Astăzi, când, în locul regatului de ieri, trebuie să purtăm grija României-Mari, datoria noastră sporește în raport cu noua însemnătate, dobândită în lume, de neamul și de statul nostru și încă mai mult crește în raport cu ceea ce țara noastră poate și trebuie să înființeze în viitor. Voim o viață de civilizație obștească, puternică și armonică, întemeiată pe cultura maselor populare, înviorată și dezvoltată de cunoștințele, concepțiunile și străduințele elitei inteligenței și a artelor, care, prin știință și inspirație, constituie pretutindeni programul umanității, acel progres, la care voim să participăm, cât mai intens, la care pretendem să contribuim în raport cu facultățile, de care știm că dispunem. În această străduință, școala de toate gradele, trebuie să fie ajutată și completată printr-o atmosferă culturală generală, care să pătrundă cât mai adânc în masele popoului și să înconjoare viața omului muncitor pe toate tărâmurile și în tot cur-

sul ei. Învățământul superior de tot felul trebuie pus în măsură, ca, prin corpul său profesoral, prin institutele și laboratoarele, prin bibliotecile, muzeele și atelierile, prin cercetările și publicațiunile sale, să radieze tot mai intens și mai luminos. El trebuie să găsească în toate treptele organismului școlar puterile de muncă și de lumină necesare, ca, prin solidarizarea tuturor, opera de educațiune și de instrucțiune să fie cât mai rodnică. La această operă trebuie să se unească toți fruntașii vieții intelectuale și artistice, toate instituțiunile, care prin natura lor, pot s'o ajute și s'o completeze. În această operă de cultură, ne invită, în România-Mare, cu deosebită stăruință, și nevoia trainică a consolidării interne, căci de dânsa depinde soluțiunea deplină și definitivă a chestiunii minorităților. Atunci vor fi cu desăvârșire stabilite raporturile între ele și neamul nostru, când opera noastră culturală va face să dispară prejudecata, creată de vrăjmași, a vremurilor trecute, care li-a îngăduit să socotească, că se află în fața unui popor, ce le este inferior prin facultățile sale de civilizație. Când dela o graniță la cealaltă se va fi făcut, luminoasă și nediscutabilă, superioritatea culturii naționale, adevărata viață de încredere și de frăție va fi asigurată între neamurile chemate de soartă să trăiască și să se desvolte împreună, contribuind fiecare cu facultățile și munca lui la propășirea obștească». —

Biserica noastră națională ortodoxă română, cler și popor din mitropolia din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș, se investmăntează astăzi în haina doliului și aduce pioase omagii în fața sicriului ce cuprinde rămășițele pământești ale unuia

dintre marii și glorioșii fii ai României noastre iubite.

Ne rugăm lui Dumnezeu, din curată inimă, ca sufletul neclintitului patriot, Ion I. C. Brătianu, răposat în Domnul, să aibă parte de fericirea veșnică și de odihna ce nu i-a fost hărăzită în viața sa pământească.

Câte-va date biografice

Ion I. C. Brătianu s'a născut în 20 August 1864 la Florica. A urmat cursurile liceului St. Sava din București. După bacalaureat a plecat la Paris unde a absolvit școala Politehnică și aceea de poduri și șosele, obținând titlul de inginer.

A intrat în corpul nostru tehnic și a lucrat câțva timp, sub conducerea regretatului inginer Anghel Saligny, la construirea marelui pod de peste Dunăre, unde s'a distins, nu numai prin solidele sale cunoștințe tehnice, dar și prin spiritul său conștiincios și camaraderesc, prin puterea sa de muncă, zelul și devotamentul său.

Dela părintele său, a moștenit însușirile omului politic, care mai târziu avea să fie chemat să conducă același partid politic și să prezideze, în calitate de șef de guvern, evenimentele cele mai importante din istoria neamului românesc.

A fost ministru al lucrărilor publice, apoi președinte al consiliului și ministru de război și de externe, afirmând calități de adevărat bărbat de stat.

În 1913, după ce a luat parte la campania din Bulgaria, ca ofițer de rezervă, având gradul de căpitan, a făcut cunoscut printr-o scrisoare, țării, că o reformă agrară se impune, pentru împroprietărirea țăranilor.

Dela Ianuarie 1914 și până la Septembrie 1919 — adică în epoca cea mai grea prin care a trecut neamul nostru — neutralitatea, războiul și tratativele de pace — Ion I. C. Brătianu a condus aproape neîntrerupt destinele țării, cu multă chibzuință, fermitate și autoritate.

În ziua de 29 Noembrie 1919, s'a constituit guvernul Brătianu, — cel dintâi guverner al României-Mari Ion Brătianu a plecat la Paris, ca să ia parte la tratativele de pace. El a stăruit ca România să obțină Banatul întreg. Dificultățile ivite, la Paris, cu prilejul acestor negocieri, au nemulțumit pe Ion Brătianu.

În 1919, regimul bolșevic s'a instalat la Budapesta și armatele roșii maghiare ne-au atacat. I. Brătianu — cu toată opunerea aliaților — n'a ezitat să atace Ungaria. România nu putea lăsa partea de vest a țării în nesiguranță și la discreția trupelor maghiare bolșevice.

Armata noastră a intrat în Ungaria, a distrus trupele vrăjmașe și apoi, în ziua de 3—4 August 1919, și-a făcut intrarea triumfală în Budapesta. România salvase Ungaria de regimul bolșevic și restabilise ordinea în această țară.

În ziua de 27 Septembrie 1919, guvernul Brătianu a demisionat. La 19 Ianuarie 1922 s'a constituit alt guvern, sub președinția lui Brătianu care s'a retras în 1926. Ultimul guvern, prezidat de mult regretatul bărbat de stat, a fost cel constituit în Iunie a. c. —

După moartea lui Ion I. C. Brătianu, Înalta Regentă a numit pe dl Vintilă I. Brătianu președinte al consiliului de miniștri.

Înmormântarea se va face Duminecă.

Corpul lui I. I. C. Brătianu va fi expus două zile Vineri și Sâmbătă la Ateneu.

Rămășițele pământești vor fi transportate și înhumate la Florica în cavoul familiei.

Notificare oficială

Cucernicii preoți de pe teritoriul arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu, sânt invitați a oficia Duminecă, în 27 Noembrie a. c., la finea sfintei liturghii, parastas pentru odihna sufletului adormitului în Domnul, marele bărbat de stat al bisericii și neamului ION I. C. BRĂTIANU; prin cuvinte potrivite vor arăta credincioșilor marea pierdere îndurată de toată suflarea românească prin trecerea din viață a ilustrului defunct.

Sibiu, 25 Noembrie 1927.

Consiliul arhiepiscopal.

Episcop ortodox în Londra

Am amintit într'un număr trecut de vizita Episcopului Nicolae Velimirovici al Ohridei în America și oprirea sa în Londra. Dumineca trecută, la vecernie a cercetat biserica sf. Luca din Camberwell a distinsului canonic I. A. Douglas, care conducea serviciul. La sfârșitul vecerniei i-a condus la amvon, de unde a ținut publicului o remarcabilă predică, citând textul din epistola lui Ioan: «Cele ce am văzut și auzit înșine — aceia vă vestesc». Religia creștină — zice predicatorul, e întemeiată pe experiențele sfinților, bărbați și femei din istorie. Aceste cuvinte le-a spus sf. Ioan, care a supraviețuit pe toți apostolii Domnului și pe când se afla pe insula Patmos, i s'a arătat Mântuitorul într-o mărire, înconjurat de cetele ingerilor și de sufletele celor ce l-au iubit și au săvârșit poruncile Lui. Prin urmare Sf. Ioan grăiește din experiență proprie.

Credința noastră nu se bazează pe păreriile oamenilor ori ale filozofilor. Sfinții Părinți n'au recunoscut nici un amestec între religie și filozofie.

Apusenii obișnuiesc să vadă în Răsăriteni niște mistici. Misticismul în realitate nu e altceva decât experiență spirituală. Religia Răsăritenilor nu e metafizică nici știință. Ei când se întinesc, discută despre ce le-a dat Dumnezeu vieții lor. Răsăritenii nu se îndeletnicesc cu jocuri de cuvinte nici cu subtilitățile speculației și ale logicii ci cu simțimentele și ideile inspirate de Dumnezeu în viața lor. Se zice că oamenii de demult erau ignoranți și unii dintre apostoli rudimentari, dar ei aveau o experiență

religioasă și se înfiorau de realitățile spirituale în care trăiau cu toată ființa lor.

Episcopul a trecut apoi la momente din viața sa. În tinerețe a întâmpinat mari greutăți cu privire la primirea adevărului religios.

A istorisit cum ajunsese la scepticism studiind felurite sisteme filozofice contradictorii în universitățile germane. Se simțea desperat și perplex. S'a dus din Germania într-o mănăstire din Palestina, în apropierea Ierihonului. Și acolo întâlni călugări bătrâni. Unul dintre călugări îl vedea chinuit de gânduri, și-i zise: De ce cauți refugiu în filozofie? Întoarce-te la experiențele poporului simplu credincios; cetește evangeliile și viața sfinților! A urmat statul înțelept și s'a recules.

Oamenii experiențelor religioase nu cugetă că inspirația spirituală a lui Dumnezeu e văzută. Dar sufletele lor o văd, o simțesc. Ei percep că Hristos n'a murit ci trăiește în glorie. Că Hristos nu e singur ci înconjurat de ființe spirituale și de sufletele celor drepti și aceștia ne vin într'ajutor cu rugăciunile lor. Că ceie au trecut din această viață, continuă să trăiască în lumea viilor. Că Dumnezeu va veni să judece lumea.

E cîndat când vedem că lumea critică Biserica. Ea e organizația experiențelor spirituale ale credincioșilor. Tragedia neamurilor creștine de azi e că orbii dețin puterea și ceie văd mai departe trebuie să fie conduși de ceilalți.

Predica a fost ascultată cu încordată atenție.

Banchetul de la Clubul nicean.

Vicarul Dr. Bell, de la arhiepiscopia de Catnerbury a dat un banchet în onoarea prelatului ortodox. Au participat trei episcopi anglicani, diferiți profesori de teologie și dignitari bisericești. Vicarul a ținut un toast în chestia unirii bisericilor și în onoarea oaspetelui. La răspuns Episcopul sârbesc descriind impresiile sale din America, pe care a numit o: noua grădină a lui Dumnezeu.

Acolo a întâlnit pe Episcopul Brent și Manning, care se întorceau de la Congresul din Lausanne. I-a numit profeții Păcii. În Fericiri făcătorii de pace viu abia în rândul al șep-telea. Până la pace, lumea are să se înzestreze cu celelalte șase virtuți creștine. Reuniunea trebuie să ne pasioneze fără rezerve de dragul mării lui Dumnezeu.

În America — zise Episcopul lumea e tulburată de contraversile fundamentaliștilor. El spune că în sărăcie lumea se mângăie cu credința, pe când în prosperitate materială, deviază.

Evoluționismul e știință și știința nu e credință. Mulțumește Bisericii anglicane, care în timpul războiului a adăpostit studenții în teologie și pe profesorii lor. Contactul acesta și-a arătat și până acum efectele sale bune în ce privește regenerarea Bisericii sârbești.

Episcopul Nicolae în timpul războiului a ținut predici în garnizoanele englezești, alături de Episcopul de Southwark, care era de față la banchet și într-o vorbire cu multe reminiscențe plăcute a mulțumit Preiatului sârbesc de vizita frățască ce le-a făcut o, rugându-l să cerceteze cat mai regulat dimpreună cu clerici și credincioși din Saibia.

T. S.

FOIȘOARA

Expoziția de artă populară românească

— Profesorul Dumitru Comșa ca inițiator în colectarea artei țărănești —

Din ziarul «Temeswarer Zeitung» Nr. 255 din 11 Noembrie 1927 publicăm, în traducere, următoarele:

Am publicat un articol la 9 Noembrie a. c. asupra «Expoziției de artă populară»; dacă revenim încăodată asupra acestei expoziții o facem din motivul că dăm o atenție deosebită manifestațiunii sufletului național, a sufletului curat care din punct de vedere estetic e foarte sensibil.

Ca adevărat inițiator care a făcut temeinice cercetări în domeniul artei românești dela sate, putem considera pe dl prof. D. Comșa, teologul de altă dată, secretarul particular al marelui mitropolit Șaguna, și învățatul de mai târziu în domeniul economiei.

Prof. D. Comșa trăiește în Sibiu și se îndeletnicește de 35 ani cu cercetări în domeniul

artei românești dela sate din adevărată și desinteresată iubire. Ca președinte al «Reuniunii de agricultură» din Sibiu, a călătorit la timpul său în toate comunele din Ardeal, mergând din casă în casă ca să afle obiecte de artă populară din cele mai caracteristice, pe care apoi le-a aranjat și clasificat.

Prof. Comșa care în timpul său și în domeniul politic a fost activ ca primsecretar al comitetului național românesc, a fost implicat în renumitul proces al Memorandului, pentru care fapt el, împreună cu Suciu și soții, a fost condamnat la temniță, — a părăsit politica pentruca să se dedice cu desăvârșire preocupărilor sale predilecte, adică studiului artei populare atât de desăvârșită și minunată.

Când colecțiunea prof. Comșa se putea privi ca deplină, a venit la ideea ca modelele și desemnurile atâtor bucăți minunate și variate (țesături, broderii, incrustări, lucrări cheramice etc.) să fie accesibile și marelui public, să vadă la ce nivel se află arta populară românească, cât simț pentru colori și forme, câtă poezie zace ascunsă în aceste colecțiuni ale oamenilor simpli.

Astfel prof. Comșa a conceput ideea ca nenumăratele modele (s'a folosit de 6—12 colori) să le copieze pe carton pe cale litografică colorată și să le adune în Album. Astfel a pregătit 4 serii de câte 3 volume, care s'au distribuit în câte un exemplar: Reginei Elisaveta, Academiei române al cărei membru de onoare este și prof. Comșa, Astrei din Sibiu și ministerului instrucțiunii publice. Cu totul au fost copiate 600 ex., trimise muzeelor din Europa.

La expoziția de acum se află un exemplar din acest album, cu titlul «Album artistic» și conține 284 modele de țesături și broderii după originalele aflate. Rămâi frapat când vezi bogăția de colori, frumuseța de forme a creațiilor țărănești, și se observă la cea dintâi privire că produsele pe cale industrială sânt mult inferioare în toată privința acestor «poezii în colori» isvorâte din sufletul poporului.

Prof. Comșa nu s'a îndestulit nici cu reproducțiuni de natura aceasta, s'a hotărât să facă un album cu originale, astfel ca bucăți, modele din țesătorii sau broderii să fie cuprinse în rame de carton, — astfel oferă un tablou

Din isprăvile „pocăitilor”

Primim:

Dintr'un raport al primarului din Cetatea de baltă (Județul Târnava mică) către prefectura județului, aflu următoarele (citez din cuvânt în cuvânt):

«În ziua de 18 Noemvrie a. c., în comuna Cetatea de baltă, s'au prezentat fără nici-o veste 3 bărbați necunoscuți și pe furiș, cu șoapte, invitau lumea într-o casă, să audă și să vadă minuni... La această invitație s'au și dus câțiva curioși, îndeosebi femei și fete.

«Pocăitii aceștia însă n'au făcut altă minune, decât după ce și-au gătat poveștile, s'au dat printre femei și fete și cu multe șopteli au amestecat capul la 2 fetișcane de 16 ani, cele mai frumoase din sat, Ana Coșop I. Niculiță și Ghenica Tătar I. Nicolae, și le-au făcut să-i petreacă până în Boian.

«Aici ear au intrat ca hoții peste pârlez și ear chemau lumea la minuni... Firește, nefiind timpul lucrului, au avut și aici câțiva ascultători. Aici unul din șarlatanii credinții, după câteva borbolosele a început a se holba către cei adunați și a se schimonosi în fel și formă, încât una din fetele din Cetatea de baltă, îngrozită de asemenea shimonoseli, a căzut la pământ leșinată.

«Șarlatanul «pocăit» atunci a strigat cât îl lua gura: «lăsați-o că acum iasă din ea diavolul, băgat de preoți, și întră Duhul sfânt chemat de noi»...

«După câteva minute, abia trezită cu apă rece, fata a dat să iasă îngrozită și schimbată la față; dar șarlatanul a prins-o de mână și a zis: «de acum vei rămânea cu noi, că ai devenit sora noastră»...

«Fetele însă cu groază se smulgeau din mâinile lor și cereau să fie lăsate acasă. Atunci apoi au cedat și au zis, că vor merge împreună ear la Cetatea de baltă.

«Astfel au plecat spre Cetatea de baltă, dar azi e a 5-a zi, și fetele noastre n'au mai ajuns acasă.

«Părinții fetelor îmi cer mie (primarului) socoteală pentru fete; dar, M. On. Dle Prefect, eu nu-s vinovat, că nimic n'am știut de ei când au fost în sat.

«Vă rog să binevoiți a da ordin jandarmilor să-i caute; că dacă nu, bărbații a căror fete au pierit, amenință că își omoară femeile, de ce s'au dus cu fetele la hoții și șarlatanii, cari vin pe furiș și le batjocoresc femeile și fetele cu astfel de crime.

«Cine mai poate spăla rușinea, ce plutește acum asupra lor, deși poate că ele sânt nevinovate, căci au fost seduse și răpite cu forță». Până aici raportul.

Oare mai trebuie comentat? Oare mai trebuie dovezi contra astorfel de fapte săvârșite de niște descreerați și dușmani ai neamului?

Cei chemați ar trebui, din astfel de isprăvuri, să vadă și să înțeleagă, că elementele sectare nu sânt periculoase numai pentru preo-

fidel al frumseții și exacității acestei arte țărănești atât de minunate.

Acest album e unic în felul său și are avantajul că Dl prof. Comșa își poate comanda copii după dorință.

Un al treilea album de creștături în lemn surprinde pe vizitatorul expoziției, care conține 40 file cu sute de furci, unelte de lemn și alte modele.

Prof. Comșa a făcut pentru patria sa lucruri de mare valoare. El merită recunoștința tuturor acelor cari au înțelegere pentru ce este frumos și au inimă pentru popor...

Dela conferențele preoțești

Care este modul și care sânt mijloacele, prin care preotul poate preîntâmpina propaganda bolșevistă și propaganda seclară în comunele rurale?

(Urmare).

În mod involuntar se suflă în primejdiosul foc al sectarismului și din partea unor intelectuali români, cari, prin indiferentismul lor religios, pregătesc treceri în tabăra sectarilor. Acei intelectuali aprobă doctrinele sectare, b. o. și prin faptul, că nu cercetează biserica segulat. Poporul vede și raționează în felul său.

țime, ci mai ales pentru nevinovatul popor, care este sedus și chinuit cu îndrăzneală ne mai pomenită de către «mielușii» satanei, susținuți din fonduri străine. *Correspondent.*

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a plecat cu trenul de aseară la București, pentru a lua parte la funerariile marelui bărbat de stat și ministru președinte al României, Ion I. C. Brătianu.

Comemorare. «Prietenii istoriei literare» din București vor sărbători Duminecă, în 27 l. c., la liceul Mihai Viteazul, comemorarea marelui naționalist și scriitor *Nicolae Bălcescu*, dela moartea căruia se împlinesc în 29 l. c. 75 de ani.

Când vrea omul... Învățăutul profesor, dl Upson Clark, care ține acum conferințe interesante în centrele mai însemnate ale țării noastre, a învățat limba română în timpul foarte scurt de când se află în România, — ear unii minoritari spun că «n'o pot învăța», nici în curs de ani de zile... li privește.

«Pocăit» osândit. Soldatul Andrei Baldoc, — refuzând depunerea jurământului de credință pe motiv că-i «nazarinean» și că secta sa îl oprește să jure sau să pună mâna pe armă, — este osândit, de consiliul de război al corpului II armată, la un an închisoare. Cu acest prilej, un confrate face nimerita observare, că nazareismul, adventismul șcl. nu sânt secte religioase, ci mai de grabă *insecte* primejdioase, nevrednice de cruțare.

La Palestina. Din statistica publicată de ministerul muncii, aflăm că, în anul 1926, au emigrat dela noi în Palestina 824 de jidani. Dar, în acelaș an, s'au întors 154.

Premiu. Un milionar din Springfield (America) a instituit un premiu pentru orașul în care s'a născut. Premiul este destinat aceluia, care poate dovedi că a împlinit 21 de ani și n'a înjurat niciodată și nici n'a scos din gură vorbe de ocară. Acela dintre tineri care este lipsit de acest cusur, va fi premiat cu un ceas de aur în seara anului nou.

«Școala» ungurească. Cercul profesorilor secundari din Budapesta, într-o ședință din zilele trecute, s'a ocupat de chestiunea intensificării spiritului iredentist prin școală: s'a propus introducerea unui nou obiect de studiu, care să facă cunoscut elevilor pierderile etnice, economice și culturale suferite de Ungaria în urma tratatului de la Trianon. Președintele cercului a fost însărcinat să studieze mijloacele prin care se poate realiza din punct de vedere pedagogic (!) instruirea iredentistă. Astfel propaganda iredentistă se introduce în mod oficial la toate școlile din Ungaria. «Fericită» țară!

II. După ce indicai, în linii fugare, contururile apariției cu concepții distrugătoare de ordine socială, urmărite de ideologia bolșevico-sectară, voi încerca să arăt unele cîntre metode și mijloacele de combatere.

Recunoaștem, din capul locului, că ideile și curentele bolnave amintite, în primul rând trebuie să întâmpine dărza împotrivire a activității preoțimii. Este natural, ca preotul, — dar și toți fiii buni ai neamului, și cu deosebire cei din fruntea treburilor obștești, — să fie apărători aprigi ai intereselor obștești.

Voi încerca a statui: ce trebuie să facă preotul și ce ar trebui să facă administrația noastră românească.

1. În rândul metodelor de activitate a preotului punem întâi *predica*. Să se predice, la ocazii binevenite, cu argumente și citate din sf. Scriptură. Cu deosebire părțile atacate de rătăciți, ca: biserica, preoția, Sf. cruce, Sfetele taine, postul etc. trebuie cu îngrijire apărute și susținute prin predici. Are totdeauna bun efect predica, dacă se încheie cu o maximă sau sentința scurtă și conținătoare, pe care auditorul o păstrează bine în minte.

Inaugurarea noului teatru comunal din Timișoara, reclădit după planul și sub supravegherea dlui arhitect Duiliu Marcu, se va face în curând în cadrul unei mari solemnități. Deschiderea teatrului se va face cu *opera* românească *Năpasta*, a dlui Sabin Drăgoi, după piesa cu acelaș nume a lui Caragiale.

Și-au pierdut mintea. Poliția orașului Moscova a aflat, că un zidar în fiecare deminează, timp de câteva săptămâni, când pleca la lucru, își zidea nevasta până la gât; ear seara, când se înapoia dela lucru, o scotea din zid. Mintea sucită de bolșevici!

Și-a redobândit vederea. La Bratislava un automobil a răsturnat o femeie oarbă, care mergea lângă trotuar. Șoferul a oprit automobilul și spre marea lui mirare femeia, care s'a ridicat dela pământ, a început să scoată țipete de bucurie alergând la el să-l cuprindă. Cazul s'a făcut imediat clar: Femeia a fost 11 ani oarbă. La căderea ei sub roțile automobilului a suferit o zguduire de nervi, care i-a întors vederea. Cazul este cercetat la facultatea de medicină din Bratislava.

Alcoolismul și tinerețea. Camera ungurească a votat săptămână trecută proiectul de lege, care oprește a se vinde tinereții băuturi alcoolice. S'a mai primit propunerea, ca guvernul să introducă interzicerea completă a vânzării de băuturi alcoolice începând de Sâmbăta după amiază până Luni deminează.

Arestat. Ungurul ciangău, Balogh Péter dela Deva, spărgător și jăfuitor de odore bisericesti în județul Hunedori, a fost prins și pus la răcoare. S'a pornit cercetare și împotriva celor ce au cumpărat dela Balogh Péter lucruri furate.

ȘTIRI LOCALE

În loc de cunună pe mormântul nepotei și verișoarei *Mărioara Todoran*, familia Borcia din Sibiu dăruiește 300 Lei la legatul Dr. Ion Borcia, administrat de Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu.

Comitetul școlar al liceului Gh Lazăr face cunoscut, că adunarea generală extraordinară, în cazul că nu se va putea ținea Duminecă, 27 Noemvrie, se va ținea cu orice număr de membri, Duminecă, 11 Dec. a. c. *Comitetul.*

Aviz. Domnii, cari doresc a participa la adunarea generală a «Astrei», în 4 și 5 Dec. a. c., în Sibiu, sânt rugați să se anunțe cel mai târziu până la 1 Decemvrie a. c. biroului «Astrei» Str. Șaguna Nr. 6 pentru ca să poată fi luați în considerare la încauturire și la masa comună. Pentru cei neanunțați și pentru eventualele nemulțumiri, ce s'ar ivi din această cauză comitetul aranjator își declină orice răspundere. *Comitetul aranjator.*

Posta redacției

Pr. A. N. în O. S'a primit cu mulțumiri. Rugăm continuare.

Onorații restanțieri cu plata abonamentului, pentru anul acesta, sânt stăruitor rugați să o achite fără întârziere.

În jocuri, unde am predicat despre rătăcirile sectare, la încheiere spuneam: «I. creștinii! Cine fuge de biserică, de cruce și de tămăie, e frate cu satana; căci nici acesta nu poate suferi biserica, crucea și tămăia».

2. Alt mijloc, întru combaterea boalei acesteia, este netăgăduit catehizarea și meditațiile cucernice după vecerniile din Dumineci și sărbători, unde e adunat cu deosebire tineretul. Știm din experiență că tineretul satelor nu vine în număr mare la liturghie înainte de amiază; după amiază însă, la vecernie, umple biserica, știind că atunci se face școală de învățături sfinte. Două piedeci ne stau aici în calea dorițelor rezultate, ce s'ar putea obține: 1. horele (jocurile) în toată Dumineca, ele împiedecă participarea; 2. lipsa unei programe analitice, corespunzătoare, asupra materialului de dezvoltat în aceste conveniri catehetice. Nu e lucru ușor a alege materialul de tratat și a-l dezvolta cu efect. Să fiu iertat, dar nu toți preoții pot deslega norocos problema aceasta. Un îndrumător — o programă — ni-ar lipsi tuturor. P. V. nostru Consiliu arhiepiscopal ar face foarte bun lucru, interesându-se de elaborarea și editarea unei programe cu material ales și împărțit.

(Urmează).

Nr. 558/927.

(137) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa I-a Barcan, protopopiatul Oituz, jud. Braşov, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Dotația dela stat conform coalei B.
2. Una ferdelă (25 litri) porum strujit, sau răscumpărarea în bani după prețul zilei, dela circa 400 familii.

3. Stola stabilită în ședința consiliului parohial din 27 Ianuar a. c. după exigențele de trai de azi.

4. Folosința sesiunii parohiale, 5 jug. fânaș, primit prin reforma agrară și eventuală întregire ce s'ar mai primi.

5. Locuința parohială în natură pe care parohia se obligă a o da noului paroh, hotărând zidirea caselor parohiale într'un an dela publicarea concursului.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs of. prot. Cererile întrate după expirarea termenului nu se iau în considerare. Concurenții, cu învoirea protopopului, se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștința poporului.

Oficiul protopopesesc în înțelegere cu consiliul parohial din Barcan la 8 Iunie 1927.

Poiana Sărată, (Oituz) la 3 August 1927.

Ion Rafiroiu
protopop.

(139) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. II Blăjel din protopresbiteratul Târnava se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat conform coalei B.
2. Sesia parohială de 26 jug. cat.
3. Curtea parohială cu toate supraedificațiile în stare bună și grădina de aproape un jug. cat.

4. Lemne de foc din pădurea comună date de comuna politică conform uzului, plătite de preot, dar tăiate, făcute și duse de popor.
5. Stola obișnuită.

Concurenții îndreptățiți la acest post își vor înainta cererile de concurs oficiului prot. în Diciosânmărtin, cu documentele prescrise și în termen legal, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în parohie pentru a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterat în înțelegere cu consiliul parohial din Blăjel.

Diciosânmărtin, la 12 August 1927.

Gheorghe Oprean
adm. prot.

Nr. 542/1927 prot.

(138) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Ioan Radu din parohia de clasa a II-a Alma, protopopiatul Târnava mare, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Jumătate din toate venitele din parohie.
2. Jumătate din sesia parohială, constatată din 22 jugăre arător și fânaș.

3. Echivalentul salariului de capelan se va achita din salariul parohului, până când se va întregi dela stat.

Concurenții, îndreptățiți la acest post, își vor înainta cererile oficiului protopopesesc Târnava-mare în Biertan, provăzute cu documentele prescrise, și în termenul indicat se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în parohie pentru a cuvânta și a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesesc Târnava mare, în înțelegere cu consiliul parohial din Alma.

Biertan, la 14 Noemvrie 1927.

Nicolae Gheaja
adm. protopopesesc.

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu****Calendarul Bunului Creștin**

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1928**Cuprinde bogată materie, cu frumoase chipuri**

Conținutul acestui Calendar este următorul:

Jalea țării. — Repriviri (asupra anului 1927). — Din viața Regelui Ferdinand I. — Un mare împărat despre Isus Hristos. — † Dr. Ioan Mihu. — Versuri religioase: Nașterea Domnului, și Înălțarea. — Peatra. — Lumină în întunec. — Pace vouă! (versuri). — Curtea de Argeș. — «Și ne iartă nouă»... (din viața vovezilor români). — Căsătoria morților. — Obicei la greci. — Gonirea diavolilor. — Preoteasa în mijlocul sătencelor. — Pentru trezirea conștiinței creștine. — Nou imn. — În post. — La poarta raiului. — Dumnezeu știe ce face. — Fel de fel: 1. Ce poate rugăciunea! — 2. Țăranii tot mai cuminți. — 3. Cei trei magi. — 4. Cămașa fericitului. — 5. Țăranul și bolșevicii. — 6. Cum să ne purtăm cu preoții? — Glume ș. a.

Chipuri: † Regele Ferdinand I. — M. Sa Regina Maria. — M. Sa Regele Mihai I. — Înalta Regentă: A. S. R. Principele Nicolae, I. P. S. Sa Patriarhul Miron, George Buzdugan. — A. S. R. Principesa mamă Elena. — Biserica episcopală dela Curtea de Argeș.

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; însemnarea târgurilor ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu *Șematismul* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători, — și altă ediție *fără Șematism*.

Prețul: Ediția cu Șematism 50 Lei, — fără Șematism 20 LeiPlus porto postal **Lei 10**, și sânt a se trimite înainte prin mandat postal.**Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat**

(135) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Vecerd, protopopiatul Agnitei, se publică concurs cu termen de 30 zile în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregire dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială 13 jug. parte arător, parte fânaș necomasat.
3. Dela fiecare familie anual una ferdelă grâu: familii fiind 92.

4. Stola după Tariful stabilit de adunarea protopopească pentru toate parohiile din tract.
5. În lipsa de casă parohială pentru locuință se va închiria altă casă.

Se notează că gara de parohie este în depărtare de 2 km.

Ceice vor reflecta la această parohie își vor înainta cererile provăzute cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis, și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare, predicare și eventual servire, și a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 12 Noemvrie 1927.

Oficiul protopresbiterat al tractului Agnita în înțelegere cu Consiliul parohial din Vecerd.

Ioan Alexandru
adm. protopopesesc.

Nr. 425/1927.

(134) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. a III-a Homorod-Joseni, protopopiatul Geoagiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt următoarele:

1. 17 j. sesiune parohială.
2. Venite stolare obicnuite.
3. O parte de lemne pt. foc, din pădurea comună.

Parohia e așezată la 8 km. de halta Romos-Geoagiu și la 4 km. de centrul protopopiatului. Concurenții să-și înainteze cererile de concurs subsemnatului oficiu protopopesesc în termenul indicat, și se pot prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, la 1 Octomvrie 1927.

Oficiul protopopesesc ort. rom. Geoagiu, în înțelegere cu Consiliul parohial.

V. Goron
protopop.

Nr. 392/1927 prot.

(133) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Fântâna, cu filia Hoghiz, protopopiatul Rupeni (Cohalm) se publică din nou concurs cu termen de 30 de zile, dela prima apariție în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea dela stat.
2. Sesiune parohială veche 4½ jug. cat. și 5 jug. primit din reforma agrară.
3. Locuință în casele parohiale și folosirea curții, grădinei și a dependințelor de acestea.

4. Dela circa 140 familii din parohia Fântâna și 30 familii din filia Hoghiz, câte una ferdelă nouă (20 lit.) cuceruz. Văduvii și văduvile plătesc pe jumătate.

5. Stola stabilită și uzitată în protopresbiteratul Cohalm.

6. Trei stânjini lemne de foc lungi, aduși în curtea parohială de parohieni.

Concurenții să-și înainteze cererile de concurs Oficiului protopopesesc ortodox Rupeni (Cohalm) însoțite cu toate documentele necesare, și, spre a face cunoștință cu poporul, să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică pentru de a cânta, predica sau celebra.

Oficiul Protopresbiterat ort. Rupeni (Cohalm) în înțelegere cu Consiliul parohial respectiv.

Ștena, la 10 Octomvrie 1927.

Jeronim Buzea
adm. prot.